

дата отвлѣчени, а жителитѣ насила отведени въ Азия. Когато въ 1351 г. Александъръ се оплакалъ на Кантакузина, съ когото отдавна живѣлъ въ миръ, отъ нападенията на съюзницитѣ му, императорътъ отговорилъ, че всичко това става противъ неговата воля; впрочемъ сжчинскитѣ виновникъ за това билъ Душанъ, защото противъ него станало нужда да се викатъ турцитѣ. Заедно съ това Кантакузинъ предложилъ на Александра съюзъ противъ турцитѣ стига само последния да вземе участие въ приготвянето на военни кораби за охрана на Хелеспонтъ, защото той вече предвиждалъ плановетѣ, които неизбежно ще се зародятъ у съюзницитѣ му поради честото имъ скитане по Европа. Когато византийски пратеници пристигнали съ тѣзи предложения въ Търново единъ празниченъ день и Александъръ миналъ съ тѣхъ на коне презъ улицитѣ, казватъ, че народътъ навсѣкжде го посрещалъ съ викове да склучи възможно по-скоро миръ съ Кантакузина, иначе всички ще загинатъ подъ мечоветѣ на варваритѣ. Царътъ превелъ на пратеницитѣ думитѣ на народа и заявилъ, какво той е готовъ да помогне въ разходитѣ за флотата. Обаче Душанъ му далъ съветъ да не плаща данъкъ на гърцитѣ. Александъръ послушалъ този съветъ. Разсърдениятъ отъ това Кантакузинъ му предсказалъ, както разправятъ, скорошната победа на варваритѣ²⁶. На следната година (1352) Душанъ и Александъръ, който все още смѣталъ, че Кантакузиновитѣ интриги сж причина на турскитѣ нападения, изпратили на императора Иванъ V Палеологъ силна помощна войска. Тя, обаче, неочаквано била настигната и разпрѣсната отъ 10,000 турски конници по голата равнина около Дидимотихонъ²⁷.

Веднажъ, нощемъ, въ 1353 г. синътъ на Орхана, Сюлейманъ миналъ съ малъкъ отрядъ презъ Хелеспонтъ и нападналъ крайбрѣжната крепостъ Цимпе (сега Джеменликъ), почти на два часа разстояние отъ Галиполъ. Тукъ най-напредъ турцитѣ се закрепили въ Европа и никой вече не е можалъ да ги изгони обратно. Скоро следъ това, на 2 мартъ 1354 г., на брѣговетѣ на Пропонтида се случило страшно земетресение: стени и кѣщи се разрушили и погребали подъ развалинитѣ си много народъ²⁸. Турски шайки се прѣснали тамъ, разравяли и разграбвали прѣснитѣ още развалини. Галиполи, ключътъ къмъ Цариградъ, Трапезунтъ и Кафа паднали подъ турска властъ. Минало още малко време и османската държава се разширила до брѣговетѣ на Марица. Запустѣлитѣ села били заселени съ азиатски колонисти, а градоветѣ — съ турски дворяни. Цариградъ се препълнилъ съ бѣжанци отъ Тракия; лишени отъ кѣсче хлѣбъ селяни просѣли по улицитѣ; отчаяние и тѣга обхванали всички сърдца въ силно угнетената държава на Палеолозитѣ²⁹.

Въ края на 1354 г. Иванъ V отново превзелъ Цариградъ. Кантакузинъ се покалугерилъ и предприелъ пътувание до Мистра, близо до древната Спарта, и тамъ написалъ мемоаритѣ си († 1383). Въ 1355 г. Марино Фалиери пише, какво анархичната византийска държава неизбежно ще стане плячка на турцитѣ и че венецианцитѣ би трѣбвало да предотвратятъ това. Обаче смѣлитѣ планове, на които венецианцитѣ били способни презъ времената на Енрико Дандоло, въ тия моменти не били вече по силитѣ на венецианцитѣ отъ това време³⁰.